

איש חי
רב פעלים
רודף צדקה וחסד
ר'
משה שניצר
ז"ל
ב"ר מנחם מנדל ז"ל
תנצב"ה

מאורות הדף היומי

עלון שבועי ללומדי "הדף היומי"

בית המדרש דחסידי סוכטשוב בני-ברק
כולל דחסידי סוכטשוב
כולל "סנה משה"
ע"ש הרה"ח ר' משה יצחק זיסר ז"ל
בית מדרש
למגידי שיעור "דף היומי"
חיים סופר 3 ת.ד. 471 ב"ב טל. 03-5775333

האשה
החשובה ודופת
צדקה וחסד
מרת
ורדה שניצר
ע"ה
ב"ר מאיר ז"ל
תנצב"ה

י"ו ע"ב ביהמ"ד למגידי שיעור "דף היומי" בראשות הגר"ד קובלסקי שליט"א וע"י קרן ברכה ומוטי זיסר

גליון מס' 750

מסכת פסחים ק"ח - קי"ד ♦ תרומות ח', ט' - ט', ג'

בס"ד, ב' בחשון תשע"ד

השבוע בגליון

- ♦ "עשה שבתך חול"
- ♦ ללוות גם אם אינו יודע מניין יחזיר
- ♦ השתתפות בסעודת ברית - חובה?
- ♦ ההבדל בין סעודת נישואין לסעודת מילה
- ♦ בעל ברית שהזמין אנשים רבים

- ♦ שתיית מים בשעת התקופה
- ♦ ארבע תקופות השנה
- ♦ השוטה את המים מתנפח
- ♦ "שיחת הזקנות"
- ♦ הברזל מציל את המים

♦ האם היה בעל הטורים מחוייב בעונג שבת?

דבר העורך

הגה"ק רבי מאיר שפירא זצוק"ל

השבוע יחול יום השנה לפטירתו של מחולל ומייסד "הדף היומי", הגאון רבי מאיר שפירא זכר צדיק לברכה, אשר נפטר בז' בחשוון תרצ"ד.

לקראת התחלת המחזור השנים עשר של הדף היומי, פנינו אל הרב שרגא הרמן מבני ברק, מוותיקי המחנכים בארץ הקודש, תלמיד חכם ומשתתף בשיעורי הדף היומי שנים רבות, שניחן בזיכרון צלול ובהיר, ולקראת יומם הגדול של לומדי הדף היומי, הוא חלק עמנו מזכרונותיו השמורים עמו רבות בשנים.

סיפור זה הביא עמו ר' שרגא מעיר הולדתו של אביו, העיר שאץ שבבוקובינה, מן הערים החשובות שהתרבות הגרמנית שלטה בהן. **בעיר** שאץ ניצבה ערש לידתו של המהר"ם שפירא זצ"ל.

דף קיב/א אפילו מחופין בכלי ברזל

שתיית מים בשעת התקופה

בדפים אלה עוסקת הגמרא בזהירויות מעשיית פעולות שונות שיש בהן משום סכנה, רוח רעה, וכדומה. חלק מן הפעולות הללו הובאו בפוסקים, כגון, שיש ליטול מים אחר תספורת ונטילת צפרניים ("שולחן ערוך" או"ח סי' ד' סעי' י"ט), וכן שיש להזהר בנתינת מאכלים ומשקים תחת המיטה ("שולחן ערוך" יו"ד סי' קט"ז סעי' ה'). עם זאת, חלק מן העניינים המבוארים בסוגיה אינם מוזכרים בספרי הפוסקים, מפני שהיזקים אלה אינם קיימים עוד מסיבות שונות (עיינו, "בית יוסף" או"ח סי' ק"ע, ועוד).

מאידך, במשך מאות שנים נהוג היה בתפוצות ישראל וגם נפסק בשולחן ערוך מנהג זהירות אחר שלא הובא כלל בדברי חז"ל, הנוגע בעקיפין לגמרתנו.

וכך כותב הרמ"א: "מנהג פשוט שלא לשתות מים בשעת התקופה ואין לשנות" (יו"ד סי' קט"ז סעי' ה' והובא מנהג זה בדבריו גם באו"ח סי' תנ"ה סעי' א').

מהי "תקופה" זו?

ארבע תקופות השנה: כידוע, ארבע תקופות בשנה. תקופת ניסן, תקופת תמוז, תקופת תשרי ותקופת טבת. כל תקופה מכילה כשלושה חדשים. הזמן בו מתחילה תקופה, נקרא "שעת התקופה".

מנהג היה בישראל, "שלא לשתות מים בשעת התקופה", כאמור. יש שפירשו שהכוונה שלא לשתות מים כלל באותה שעה ובסמוך לה מעט, זמן מה או חצי שעה, ויש אומרים שעה, לפניה ואחריה (עיינו "כנסת הגדולה" יו"ד סי' קט"ז הגהות בית יוסף אות ל"ו, "דרכי תשובה" שם סי' ק"פ, "ברית עולם" על ספר חסידים סי' תתנ"א, ובספר "שמירת הגוף והנפש" ח"א עמ' קמ"א). אולם יש סוברים, שהכוונה שבשעת התקופה נפסלים המים לשתיה לעולם (כך משמעות הרמ"א באו"ח שם, שדן לגבי "מים שלנו" לאחר שעת התקופה, וכן משמע בפרי חדש או"ח סי' תכ"ח, בסוף הל' ר"ח, שכתב שמזיקים אפילו לאחר כמה ימים, וב"משנה ברורה" סוף סי' ר"ו שכתב שנחלקו בזה).

השוטה את המים מתנפח: מנהג זה קדום הוא מאד. כבר רבי אברהם אבן עזרא מספר, כי עוד שנים רבות קודם לזמנו נשאל רב האי גאון על מנהג זה, שנהגוהו "ישראל הדרים במערב", והוא - ובעקבותיו האבן עזרא - שלל מכל וכל את הסכנה שבדבר. נפוץ היה הטעם למנהג, שמזיקים שורים במים והם עשויים לגרום להתנפחותו של השוטה.

"שיחת הזקנות": האבן עזרא כותב - "ודבר הניפוח שיחת הזקנות" (מובאים דבריו באבודרהם, שער התקופות). אולם ב"פרי חדש" (שם) כתב, שאין לחוש לדברי האבן עזרא, שכן, "אנו בזמנינו שמענו

צעילוי נשמת

האשה הצדקנית המחנכת

מרת **טשרנא טורק** ע"ה

ב"ר דוד שלזינגר זצ"ל אשת יבלחט"א
הרב משה טורק נלב"ע ז' בחשון תשס"א

תנצב"ה

הנוצח ע"י המשפחה שיחיו

צעילוי נשמת

הר"ר **יצחק פרי** ז"ל

ב"ר שמואל זינוויל ז"ל

שהמשיך מורשת אבותיו להדפסת ספרי בית סוכטשוב וכן הפיץ במסירות את "מאורות הדף היומי" בארה"ב. נלב"ע ג' בחשון תשס"ב

תנצב"ה

הנוצח ע"י המשפחה שיחיו - בארץ ובארה"ב

צעילוי נשמת

הר"ר **פנחס נצר** ז"ל

בן יבדלחט"א ר' אברהם צבי שיחי ראש וראשון לכל דבר שבקדושה, התמסר רבות להקמת והפצת הדף היומי בג' ברלטר נלב"ע בחטף ביום ב' מר חשון תשס"ח

תנצב"ה

הנוצח ע"י מערכת "מאורות הדף היומי"

לעילוי נשמת

ראש ישיבת חכמי לובלין והוגה ומחולל הדף היומי

מרת **מאיר שפירא מלובלין** זצוק"ל

נלב"ע ז' בחשון תרצ"ד **תנצב"ה**

נר ה'
נשמת
אדם

כמה וכמה ניפוחים משתיית מים בשעת התקופה, מהם מתים, מהם מתרפאים". יש לציין שנאמרו ביאורים שונים לסיבות שבסכנה החלה דווקא בשעת התקופה (ראה אבודרהם שם).

בירך "שהכל", ישתה את המים? מנהג זה רווח מאד, ה"פרי חדש" (שם) מספר, שנהגו אף להכריז אימתי תחול שעת התקופה, כדי שידעו להזהר [המנהג היה רק אודות תקופת ניסן, ומכאן הסיק שרק בה יש להזהר]. הפוסקים דנו בשאלת הלכתיות הכרוכות במנהג - כגון שפיכת מים שלנו שעברה עליהם התקופה (ראה לעיל בשם הרמ"א), וכן אם יש להקפיד על שתיית מים בשעת התקופה, כאשר היא חלה בליל פסח שהוא ליל שימורים, ועוד לפני שנים לא רבות דן ה"משנה ברורה" (סוסי"ר ר"ו) על אודות מי שבירך "שהכל" על מים, ונודע לו שעתה שעת התקופה, אם ישתה או לא [עיי"ש, ויסוד הנידון הוא מדברי הס"ח הנ"ל].

למעשה, כיום אין מקפידים כלל בשתיית מים בשעת התקופה או לאחריה ("שמירת הגוף והנפש" ח"א עמ' קמ"ה, בשם כמה פוסקים). מדוע?

הברזל מציל את המים: בין הטעמים שנאמרו בדבר, מעורה פרט חשוב במנהג זה. הפוסקים כתבו, כי אין צורך לשפוך מים, כאשר מגיעה שעת התקופה, אלא ניתן להניח ברזל בתוכם באותה שעה ועל ידי כך מוגנים הם מן המזיקים - לבל יזיקו (ראה רמ"א באו"ח שם, וש"ך ביו"ד שם סק"ה). בעל ה"פרי מגדים" (או"ח שם א"א ס"ק ה') דן, אם ברזל דווקא מציל את המים, או שמא כל המתכות מועילות בדבר [ראה בקב הישר, פרק מ"ז, שברזל הוא ראשי תיבותיהם של נשות יעקב, בלהה, רחל זלפה ולאה, ובזכותם ניצולים מן המזיקים וכו', וכן כתב גם בכף החיים, או"ח סי' תנ"ה אות מ'].

ה"חיי אדם" בספרו "בינת אדם" (כלל ס"ח אות פ"ב) מציין, שלפיכך נאמר בסוגייתנו שמאכלים שתחת המיטה אסורים אפילו מחופים בכלי ברזל, לומר, שאף שאודות מים שבשעת התקופה מועיל הברזל - אינו מועיל לאוכלים שתחת המיטה.

המהרש"ם ("דעת תורה" סי' תכ"ח) כתב, שהמנהג הוא, שדי שיהיה ברזל מעל כלי המים. אף הוא מביא ששמע בשם הגאון רבי שלמה קלוגר זצ"ל, שלפי זה, די שציר התיבה שבה כלי המים, או גם **בית שבדלתותיו ובחלונותיו קבוע ברזל** או מסמרי ברזל - מגינים מפני מזיקים אלה. מסיבות אלו, יש כותבים, שאין צורך להקפיד בזמננו בעניין זה, שכן, כיום קיימים ברזלים בכל הבתים (שמירת הגוף והנפש, ח"א עמ' קמה, עיי"ש טעמים נוספים, עיי"ש על מנהג בגדד המובא בבן איש חי ומנהג ליטא המובא בערוך השולחן).

דף קיב/א/קיג/א עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות

האם היה בעל הטורים מחוייב בעונג שבת?

כמה וכמה פעמים, לא אחת ולא שתיים, ניגש רבינו יעקב בעל הטורים, אל אביו רבינו אשר, הרא"ש, ושאלו, האם הוא מחוייב בעונג שבת. על כך מספר הוא בספרו, טור, אורח חיים (סי' רמ"ב): "וכמה פעמים נשאתי ונתתי בדבר לפני א"א ז"ל, כמוני היום, שיש לי מעט משלי ואינו מספיק לי וצריך אני לאחרים, אם אני בכלל עשה שבתך חול אם לאו, ולא השיבני דבר ברור".

מהם צדדי הספק? **"עשה שבתך חול":** בגמרתנו נאמר בשם רבי עקיבא, שעל האדם לעשות שבתו חול כדי שלא להצטרך לבריות. כלומר, אם מזונותיו מצומצמים, יסעד בשבת כסעודות יום חול, ולא ירבה במאכלים לכבוד השבת, כדי שלא יהפוך להיות מהנזקקים לפתחה של צדקה. הדברים אינם אמורים במי שכבר ניזון מן הצדקה; זה רשאי, ואף חייבים גבאי הצדקה לפרנסו בכל צרכו, כולל שלש סעודות בשבת (ראה משנ"ב סי' רמב ס"ק א ובשעה"צ אות ו). אולם, מי שעדיין לא הפיל עצמו על הציבור, אין לו להזדקק לאחרים בשביל עונג שבת, ואף פטור הוא מסעודה שלישית [אולם יעויין בשער הציון שם ס"ק ד' במה שהניח בצ"ע בדברי הגר"א ז"ל].

מאיך, נאמר בגמרא במסכת ביצה (טו/ב): "אמר להם הקב"ה לישראל, לוו עלי וקדשו קדושת היום והאמינו בי ואני פורע" - הרי שעל האדם ללוות בכדי לענג את השבת!

בעלי התוספות (שם) עמדו על סתירה זו ויישבוה, אולם המפרשים חלוקים בביאור דבריהם. **ללוות גם אם אינו יודע מניין יחזיר:** לדעת הגר"א זצ"ל ולגירסתו (בהגהותיו שם ובביאורו לאו"ח ריש סי' רמ"ב), מתרצים בעלי התוספות, כי אף שאמרו שאל יצטרך לבריות, המדובר במי שאין לו את האפשרות ללוות; אין לו מי שילונו. אולם היכול ללוות - מחוייב הוא בכך מפני עונג שבת. לפירוש זה, יש ללוות עבור מצוות עונג שבת, גם אם אינו יודע מניין יחזיר את מעותיו, לפי שהקב"ה ערב לו שימצא מניין להחזירם. אך עני שאין לו מי שילונו, יעשה שבתו חול ואל יצטרך לבריות.

מפרשים אחרים דחו פירוש זה, שהרי, אם אמרה גמרתנו "אל יצטרך לבריות", הרי שיש מי שמוכן להעניק לו כספים במתנה, ובוודאי שאותו אדם מוכן להלוות לו כספים אלה, גם אם אינו יודע מניין יחזירם, ובכל זאת אמרה הגמרא, "אל יצטרך לבריות"... הרי לנו, כי אף הלוואה אין ליטול לצורך מצוות עונג שבת, אם אינו יודע מניין יחזירה (ראה "שפת אמת" שם).

אכן, הקדמונים גרסו את דברי בעלי התוספות בנוסח שונה: הוראת חכמים "עשה שבתך חול" מתייחסת לאדם שאינו יודע מניין יפרע את חובותיו. ואילו הסוגיה במסכת ביצה עוסקת באדם

רבי מאיר שפירא נודע כבר בילדותו כ"עילוי משאץ". גאונותו וחריפותו ניכרו בו מילדותו, ומשנוכח אביו, שהיה תלמיד חכם עצום, כי מלמדי העיר לא יספקו את בנו יקירו, ביקש מהאדמו"ר משאץ, רבי שלום מושקוביץ זצ"ל, אשר שימש כרב העיר, כי יאות ללמדו תורה, והרבי ניאות לקבל תחת חסותו את העלם הצעיר, אשר למד בהתמדה עצומה מפי מורו הגדול.

התמדתו הפליאה את כל רואיו, עד שאמרו כי אין מי שרואהו בהליכתו אל בית המדרש ובחזרתו ממנו גם יחד. שכן, החנווני המשכים קום לפנות בוקר כדי לפתוח את דלתות חנותו, רואה את הנער הצעיר מזדרז אל בית המדרש, אך בחזרתו מבית המדרש כבר אינו רואהו, זה מכבר עלה החנווני על יצועו. ואילו מאחרי השבת, שאינם עולים על יצועם עד שעה מאוחרת, רואים אותו בחזרתו מבית המדרש, אך ביציאתו מביתו אל בית המדרש, לא יזכו לראותו...

בית הספר של הילדים היה ממוקם מול בית מדרשו של האדמו"ר משאץ. תדיר היו יושבים ילדים בחלונות בית הספר ותולים עיניים מעריצות במאיריקה המתמיד, מושא הערצתם של אנשי העיר, הנער השקדן המופלא, העילוי המופלא.

פעם אחת ניתנה לבני המקום הזדמנות של ממש לחזות על בשרם בשקדנותו הנדירה של הנער המתמיד, בכבלי האהבה העבים שסך בהם את עצמו עם התורה.

באחד הימים הופיע לולין בשאץ. **כל** בני העיר, כולל היהודים, התאספו גדושי סקרנות, תחת החבל שנמתח בין שני בניינים, ממתנים לולין שיופיע מעל גג אחד הבניינים ויעבור על גבי החבל.

כולם... מלבד אחד! מאיר'ל הנער העדין. צעיר לימים - אך נחוש בדרכו ובשאיפותיו. גם הוא היה צריך לעבור דרך כיכר העיר, בדרכו לבית מדרשו. אך באותו היום האריך את דרכו, שמא יתעכב דקה בודדת. חבל על כל רגע... עם הגמרא תחת בית שחיו יצא מביתו ועקף את מרכז העיר בדרכים חלופיות. נחוש ונמרץ צעד הנער מכונס

שאינו לו מעות, אך יש בידו חפצים שונים אותם באפשרותו לתת כמשכון לפרעון. אדם שכזה מחוייב ללוות על משכונותיו, שכן, במקרה הצורך יתן למלווה את החפצים אף ללא הזדקקות לבריות (וראה מהרש"ל בגליון הגמרא שם, והגהות אשרי שם בשם תוס').

לאור זאת, מפרש הב"ח (סי' רמ"ב אות ד') את לבטיו של הטור לגבי חובתו בקיום עונג שבת. רבינו יעקב, מחבר ארבעה הטורים, שספרו מופיע במהדורות רבות במהלך הדורות, היה בעצמו איש שפרנסתו דחוקה מאד - כאשר העיד על עצמו - "שיש לי מעט משלי ואינו מספיק ל" (שם) הסתפק, אם חייב הוא ללוות לצורך כך, לפי שלא היו לו משכונות וחפצים בהם יכול היה להשתמש לפרעון. העליו ללוות על סמך בטחונו בהקב"ה שיפרע לו את חובו - כפירוש הראשון הנזכר, או שמא "אל תצטרך לבריות" כולל הוראה, שלא ללוות באופן שאינו לו יכולת פרעון מוכחת - כפירוש השני.

זה היה ספקו של הטור, אותו הציע כמה וכמה פעמים לפני אביו הרא"ש, אולם כעדותו, לא השיבו הרא"ש דבר ברור. יש שכתבו, שהרא"ש לא השיב על כך, שכן, אין כאן הלכה ברורה - הכל תלוי במידת בטחונו של האדם!... (שערים המצויינים בהלכה, כאן). הטור גופו הסיק, לאור ראיות שונות, כי על האדם ללוות לשם עונג שבת, ויבטח בה' כי יפרענו (עיי' ב"ח שם). "המשנה ברורה" (בשער הציון ס"ק י"ב) מסיים נידון זה, אם יש לקחת הלוואה לעונג שבת כאשר אינו יודע מניין יפרענה: "ונראה דהכל לפי העניין".

המצטער ליטול צדקה: ראוי לציין, כי עני שעונג גדול הוא עבורו להמנע מהזדקקות לצדקה, רשאי לעשות שבתו חול, כשם שמי שמצטער מאכילתו בשבת פטור הימנה, שכן, סעודות שבת ניתנו לעונג, וכן מי שמתענג בבכיה מותר לו לבכות (שו"ע סי' רפ"ח סעי' א'). כך גם מי שמתענג יותר בכך שאינו נזקק לשולחן אחרים, פטור הוא מכך, ואם הדבר מסב לו צער בעת סעודתו - אף אסור לו... (עיי' "מנחת מחבת" סי' מד עמ' קל"ח).

דף קיג/ב אף מי שאין מיסב בחבורה של מצוה השתתפות בסעודת ברית - חובה?

הלומד את גמרתנו עשוי למצוא את עצמו משתתף בסעודות מצווה רבות, אלא אם כן יתודע לדברי הפוסקים המובאים במאמר זה, המפרשים את גמרתנו. הגמרא מביאה, כי יש אומרים, ש"מי שאין מיסב בחבורה של מצוה", הרי הוא "מנודה לשמים!" מהי חבורה של מצווה זו? הרשב"ם ובעלי התוספות מבארים על אתר (קיד/א ד"ה "ואין מיסב"): "היינו סעודת מילה... וסעודת נישואין בתלמיד חכם, ובת כהן לכהן". בעלי התוספות מוסיפים ומסייגים את הנידוי לסעודת מצווה שמשתתפים בה בני אדם מהוגנים.

דברים אלה נפסקו להלכה על ידי הרמ"א (י"ד סי' רס"ה סעי' י"ב): "וכל מי שאינו אוכל בסעודת מילה, הוי כמנודה לשמים. ודוקא שנמצאו שם בני אדם מהוגנים, אבל אם נמצאו בני אדם שאינם מהוגנים, אין צריך לאכול שם" [אולם ראה "אוצר הברית" פ"ג סי' י"ז הערה י', והגהות ר"מ טייטלבוים על י"ד שם, הובא באוצר הברית שם הערה ט', שיש סוברים, כי ברייתא זו אינה להלכה, לפי שהיא נאמרה על ידי "יש אומרים"]. לפיכך, רבים וטובים מקפידים, שלא להזמין את חבריהם לסעודת ברית, אלא מודיעים כי ביום פלוני תערך מצוות ברית מילה. או אז, גם הנוכח בברית המילה ואינו משתתף בסעודה - אינו מנודה, שהרי אין כוונת הגמרא שכל אדם היודע על קיומה של סעודת ברית מילה - יאוזף להשתתף בה, אלא מי אשר הוזמן לסעודה זו ונמנע מכך.

ההבדל בין סעודת נישואין לסעודת מילה: פסיקתו של הרמ"א דורשת ביאור והסבר; מדוע פסק חלק מן הברייתא בלבד? כלומר, הרמ"א אינו פוסק כן לגבי סעודת נישואין, כי אם לגבי סעודת מילה, אף על פי שבעלי התוספות מציינים את שתי הסעודות כמקשה אחת! ובכן, הגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל (שו"ת "אגרות משה" או"ח ח"ב סי' צ"ה) מבאר, כי סיבת ההשתתפות בסעודת מילה שונה מסיבת ההשתתפות בסעודת נישואין. בעוד בסעודת מילה קיימת מצווה להשתתף כדי לייקר ולהגדיל את מצוותו של בעל הברית, שככל שאנשים רבים משתתפים במעמד, מצוותו חשובה יותר, הרי שבסעודת נישואין ההשתתפות נועדה כדי שהמשתתף יקיים את המצווה לשמח חתן וכלה.

מעתה, דווקא במצוות מילה, הגדולה והחשובה, פסק הרמ"א כהיש אומרים שבגמרתנו, שהמתעלם מקריאתו של חברו להגדיל את מצוותו החשובה, הרי הוא מנודה לשמים. ברם, המנעות ממצוות שמחת חתן וכלה, כמוה כהמנעות מקיום מצוות אחרות, ואין כל עילה שיהא מנודה לשמים [ועיי' באג"מ, שאכן מדברי הגר"א בביאורו משמע, שאינו מחלק בכך]. נעבור עתה לשאלה מעשית.

בעל ברית שהזמין אנשים רבים: בעל ברית, בהתרגשותו כי רבה שכח, כי אין להזמין לסעודת ברית, והזמין בפה מלא את קרוביו ומיודעיו, שכניו וחביריו וכל מכריו. החובה על כולם להשתתף בסעודת הברית? הגאון רבי שמואל הלוי ואזנר שליט"א (שו"ת "שבט הלוי" ח"ח סי' רי"ז) כותב, כי

בתוך עצמו ומביט בד' אמותיו. רבים מבני העיירה חזו במחזה המרהיב. ויהי הדבר לשיחת היום, עוד שנים רבות...

ר' שרגא סיפר, כי שמע את הסיפור מאביו כעשרים שנה לאחר התרחשות האירוע. ההתרגשות ניכרה עדיין בקולו, אותה התרגשות שהרטיטה את בני המקום, אשר חזו בגודל תשוקתו והתמדתו של רבי מאיר שפירא בעודו נער, ללימוד התורה הקדושה.

ידענו, סיים אבא ז"ל, שעדיו לגאון. הבנו, כי אנו חוזים כאן באחת מאבני הפינה של בניין גדול שיקום ויבנה. לימים ידענו שהתמדה זו הביאה וזיכתה את עם ישראל במפעל הדף היומי!

המעוניין לזכות את הרבים בסיפור מעניין, או בעובדה מרתקת שניתן ללמוד ממנה מוסר השכל, מוזמן לפנות למערכת מאורות הדף היומי, ואנו נפרסם זאת בע"ה בטור זה. כתובתנו: ת.ד. 3446 בני ברק. פקס: 03-570-67-93 דוא"ל: mendelson@meorot.co.il

בברכת התורה, העורך

לעילוי נשמת

ד"ר **נעים דיין** ז"ל

בן שמחה ע"ה נלב"ע ז' בחשוון תשס"ו

תנצב"ה

הנוצח ע"י אשתו **דוריס דיין** תחי'

לעילוי נשמת

מרת **פאני שפילברגר** ע"ה

(לבית שפרד) ב"ר נפתלי דב ז"ל

נלב"ע ז' בחשוון תשמ"ז **תנצב"ה**

הנוצח ע"י המשפחה שיחיו

לעילוי נשמת

הר"ר **אברהם חיים קוט** ז"ל

ב"ר צבי ז"ל נלב"ע ז' בחשוון תשל"ז

תנצב"ה

הנוצח ע"י בניו **פנחס צבי ויוסף מרדכי קוט** שיחיו

לעילוי נשמת אבי מורי החזן

הר"ר **שבתי בראון** ז"ל

ב"ר עקיבא הלוי ז"ל נלב"ע א' מרחשוון תשמ"ז

תנצב"ה

הנוצח ע"י בנו החזן הר"ר **יחזקאל בראון** ה"ו - מלבון אוסטרליה

קיום מצוות המילה, חייב להשתתף בסעודה, אם הוזמן אליה. זאת ועוד, יתכן שדברי גמרתנו נסובים רק על הנמצא במקום בעת עריכת הסעודה ונמנע מלהשתתף בה. כמו כן, יתכן שאם אין זקוקים לו כדי להשלים מניין משתתפים בסעודה, אין חובה עליו להשתתף בה (וכן צידד גם ב"פה ללב" סי' רס"ה אות כ"ב).

הטרוד בטרדת מצווה אחרת, או שתורתו אומנתו, אינו כלול בדברי גמרתנו, ואינו מחוייב להשתתף בברית. זאת ועוד, יש שכתבו, שהעוסק במלאכה כדי לפרנס את אנשי ביתו, אינו חייב ללכת לסעודת ברית המילה ("ברית אבות" סי' י"ג אות י"א בשם "יד אליהו").
בספר "כורת הברית" (ס"ק ס"ז) מוסיף, כי יתכן שרק מי שנמצא בעת

054.8454004 | אורז

מיד מבינים מיד יודעים

מיד נכנסים לשבת כהלכה

מאורות ההלכה - שבת וחג מתוק ללמוד ולהבין מיד

חדש

סיכום של כל ספרי ההלכה האחרונים
ניסוח בהיר וקולח
מפתח עניינים מפורט. כ-3500 ערכים

ניתן להשיג בחנויות המובחרות | מאורות הדף היומי: 1700-500-151

לומדים בשלמות גמרא עם המשנה, נהנים מאותיות מאירות עיניים וצבע ייחודי להקלת הלימוד

חדש! - צבע ייחודי

מסכת יומא

עם תמונות צבעוניות של עבודת המקדש

הדפסה מהודרת של דפי הגמרא עם אותיות מאירות עיניים להקלת הלימוד

- מאורות ההלכה
- מאורות המשנה

חדש! - צבע ייחודי

מסכת שקלים

מהתלמוד הירושלמי עם ביאור מיוחד

הדפסה מהודרת של דפי הגמרא עם אותיות מאירות עיניים וביאור להקלת הלימוד

- מאורות ההלכה
- מאורות המשנה

להזמנת הגמרא: 1700-500-151

